

REVÍZIA PRÍČIN SMRTI V SR za rok 2011

DVOJROČNÁ DOHODA MEDZI MZ SR A WHO/EURO
PLNENIE ÚLOHY: JANUÁR 2013 – APRÍL 2013

Hl. riešiteľ: MUDr. A. Baráková

Spoluriešiteľ: MUDr. Ch. Safaei Diba

Tech. spolupráca: E. Pederová

Pracovisko: odbor zdravotných registrov NCZI

Pre všetky všeobecné potreby epidemiológie a účely zdravotníckeho manažmentu sa Medzinárodná štatistická klasifikácia chorôb (**MKCH**) a príbuzných zdravotných problémov stala medzinárodným štandardom.

Pôvodný účel: klasifikácia príčin smrti pri registrácii úmrtí (až neskôr MKCH zahŕňala aj diagnózy príčin chorôb).

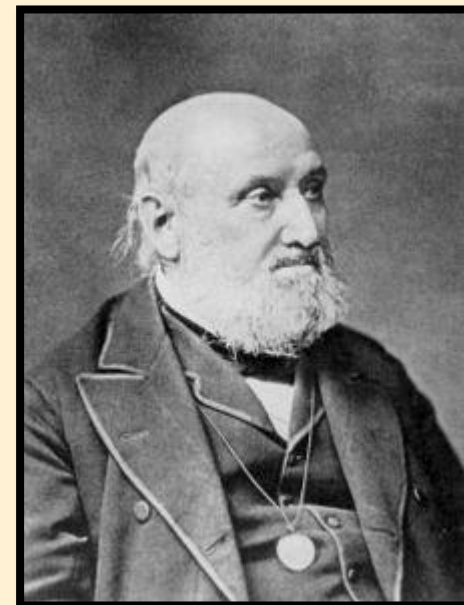
„Klasifikácia je metóda zovšeobecňovania. Preto použitie niektorých klasifikácií môže priniesť úžitok. Lekár, patológ alebo právnik môžu, každý zo svojho pohľadu, legitímne klasifikovať chorobu a príčinu smrti spôsobom, ktorému veria, že najlepšie umožňuje dospieť k žadanému výsledku.“

William Farr

Sixteenth manual report.

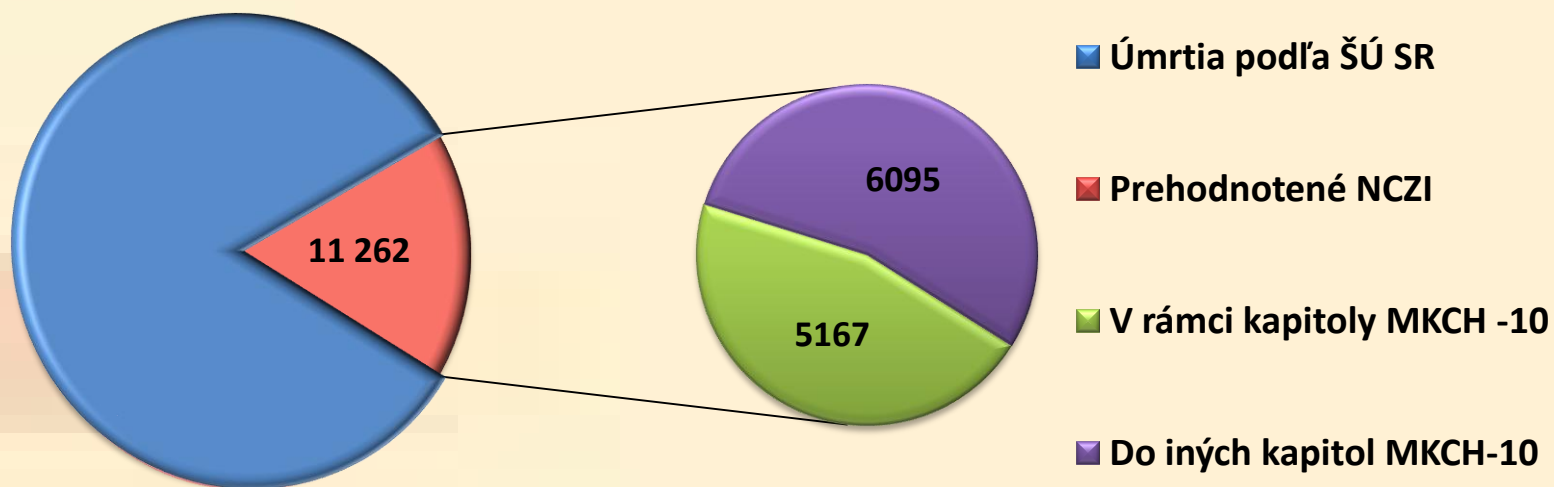
Londýn, Hlavná matrika Anglicka a Walesu 1856, Dodatok, str.73

(jeden z hlavných aktérov v medzinárodnej diskusii o štruktúre klasifikácie).

1. **Metodika WHO** „Medzinárodná štatistická klasifikácia príčin smrti a príbuzných zdravotných problémov (MKCH-10)
2. **Overenie si výberu príčin smrti** zo vzorky LoPM v sledovanom roku 2011 na základe ich prehodnotenia na ČSÚ programom IRIS (Mgr. M. Poppová)
3. **Revízia úmrtí** na zhubné nádory (ZN): do 2 000 úmrtí na ZN bolo prehodnotených p. MUDr. Dibou, ved.pracovníkom z Národného onkologického registra
4. **Revízia úmrtí** ako následku zlomeniny krčku stehennej kosti (zdroj: hospitalizovaní 2011 a úmrtia v danom roku). Časový interval do 3 mesiacov konzultovaný hlavným odborníkom pre traumatológiu, prof. MUDr. Šimkom, PhD. Podiel úmrtí na následky zlomeniny korešpondoval s údajmi z odbornej literatúry (u 60+r. : 20%)
5. **Bližšia špecifikácia prvotnej príčiny** (napr.namiesto peritonitídy uviesť predch.príčinu, a to perforáciu hnisavého zápalu slepeho čreva) alebo uvedenie kódu, ktorý vznikol zo združených diagnóz (hypertenzia/ICHS/nefroskleróza = hypertenzná choroba srdca a obličiek so zlyhaním)
6. **Niektoré LoPM** (cca 20) boli konzultované s lekármi z nemocníc, kde pacient zomrel. Dospelo sa aj k iným diagnózam.

Z 51 903 úmrtí boli objektivizované príčiny smrti v **11 262 prípadoch, t.j. v 21,7 %**.
Z nich: v **45,9 %** išlo o upresnenie diagnózy v rámci **tej istej kapitoly**
v **54,1 % do inej kapitoly**

Príčiny smrti z LoPM po ich prehodnotení na NCZI v roku 2010 a 2011 podľa základného charakteru zmeny

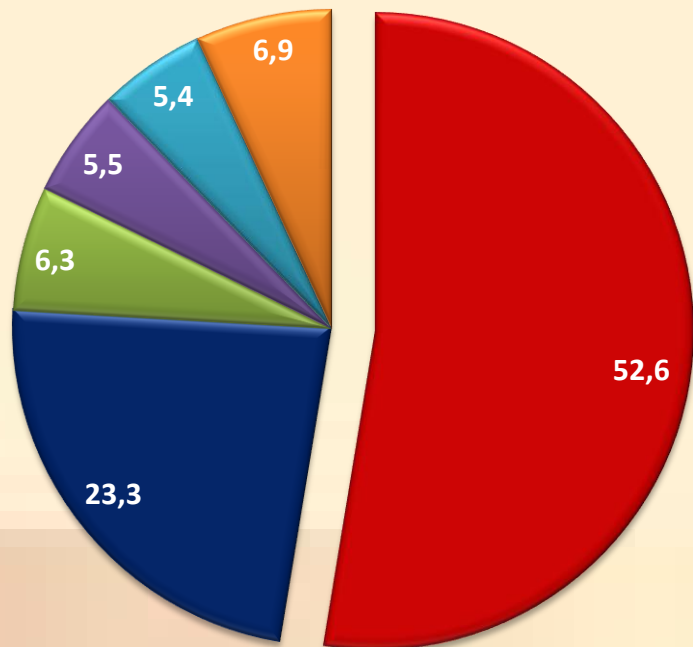
Revízia	Iná dg., ale patrí do tej istej podskupiny rovnakej kapitoly	Iná dg.- patrí do inej podskupiny rovnakej kapitoly	Dg. patrí do inej kapitoly
Rok 2010* (zo vzorky 1000 LoPM)	6%	8%	10%
Rok 2011 (51 903 LoPM)	4%	6%	12%

Podiel zhody a diferencií medzi lekármi vypisujúcimi LoPM, ŠÚ SR pri výbere príčin smrti, príp. ich prekódovaním a NCZI pri prehodnotení LoPM v roku 2010*

L+ŠÚ SR+ NCZI+	L- ŠÚ SR+ NCZI +	L- ŠÚ SR+ NCZI inak	L+ ŠÚ SR+ NCZI inak	L+ ŠÚ SR- NCZI +	L- ŠÚ SR - NCZI+	sporné
73	4	1	2	11	7	2

Rozdiely v štruktúre príčin smrti z LoPM z roku 2011 po ich prehodnotení NCZI

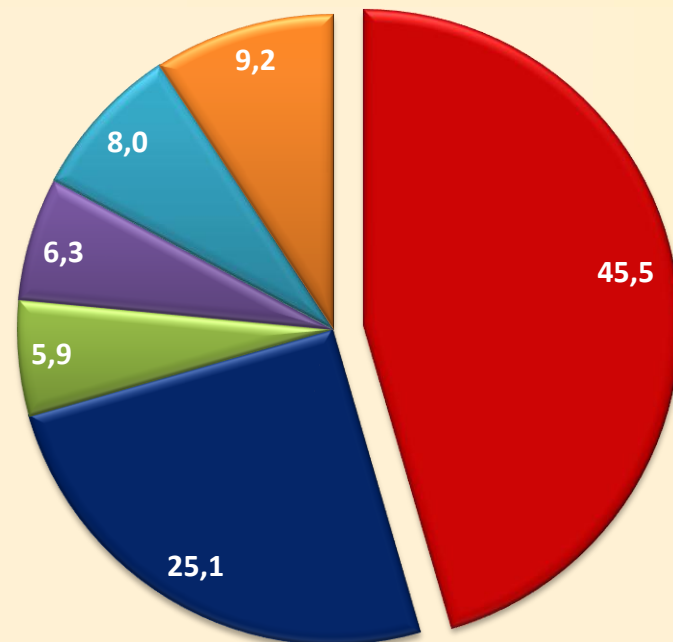
ŠÚ SR

z počtu 51 903 úmrtí

- Choroby obehovej sústavy
- Nádory
- Choroby dýchacej sústavy
- Choroby tráviacej sústavy
- Úrazy
- Ostatné

NCZI

Zmeny v počte úmrtí podľa kapitol MKCH 10 v SR za rok 2011 po ich prehodnotení na odbore zdravotných registrov NCZI

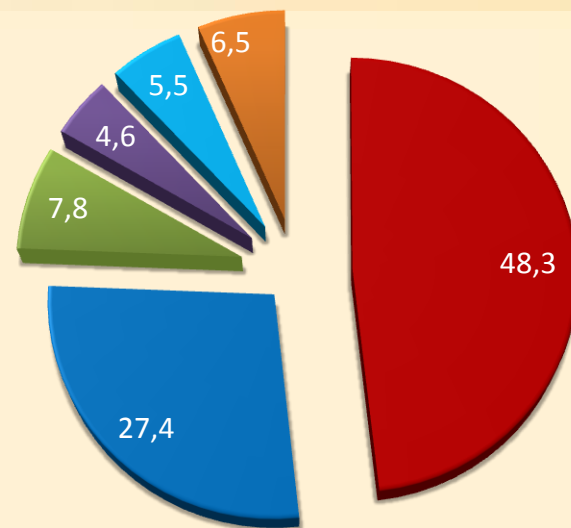
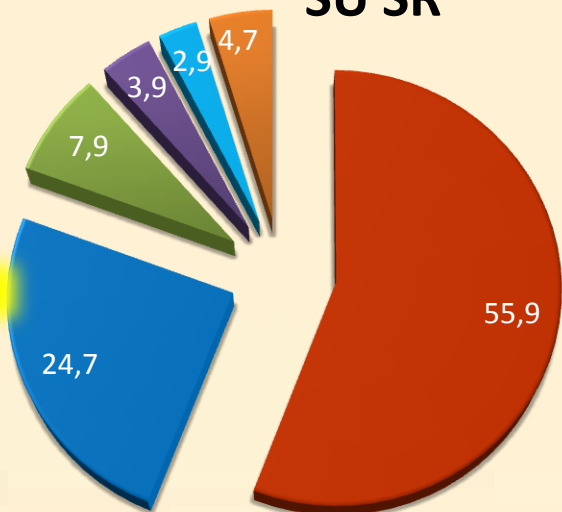
INŠTITÚCIA	Kapitoly																
	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	IX.	X.	XI.	XII.	XIII.	XIV.	XV.	XVI.	XVII.	XVIII.	XIX.
ŠÚ SR	414	12071	55	714	2	763	27306	3269	2870	0	42	680	6	121	137	632	2821
NCZI	211	13030	83	933	456	985	23623	3068	3266	119	117	654	7	122	161	916	4152
Rozdiel v %/násobok	-49,0	7,9	50,9	30,7	200x vyšší	29,1	-13,5	-6,1	13,8	119x vyššie	178,6	-3,8	16,7	0,8	17,5	44,9	47,2

Rozdiely v štruktúre príčin smrti z LoPM z roku 2011 u 65- a viacročných po ich prehodnotení NCZI

ŠÚ SR

NCZI

Muži

Choroby obehovej sústavy

Nádory

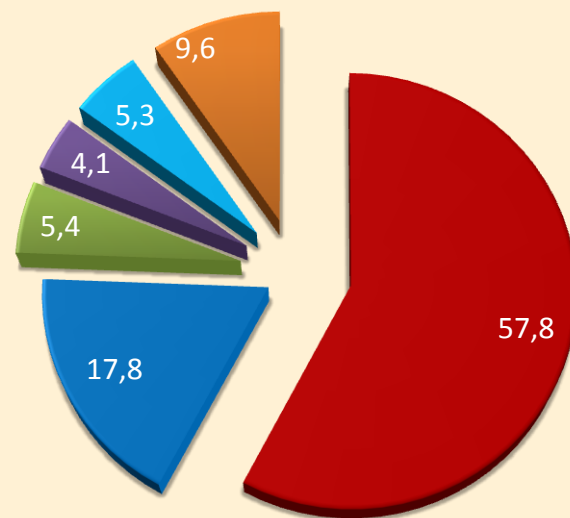
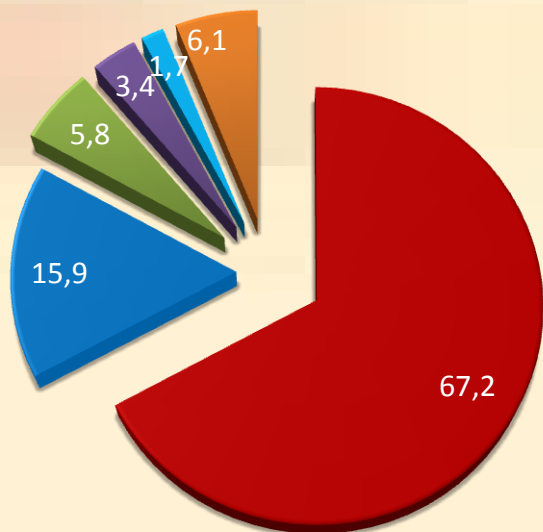
Dýchacia sústava

Tráviaca sústava

Úrazy

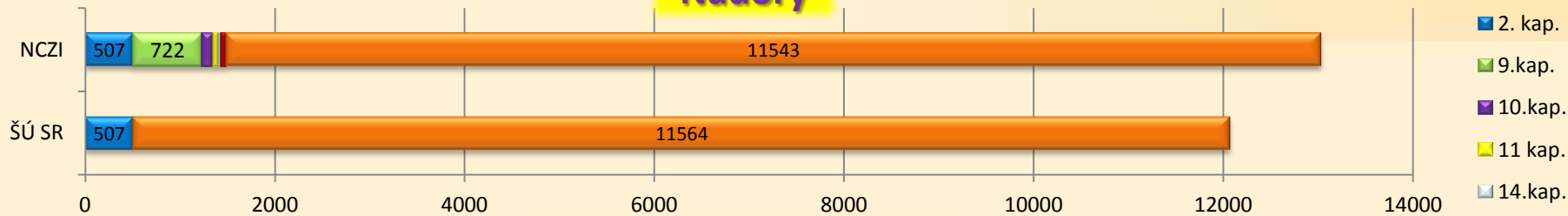
Ostatné

Ženy

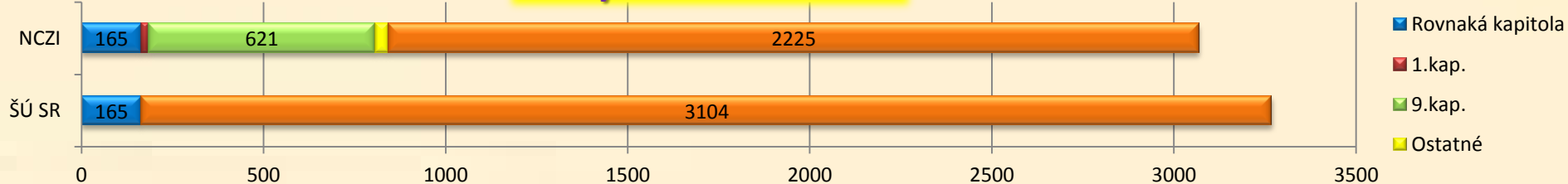

Revízia úmrtí z roku 2011 - zmeny pri „presune“ príčiny smrti medzi kapitolami MKCH-10

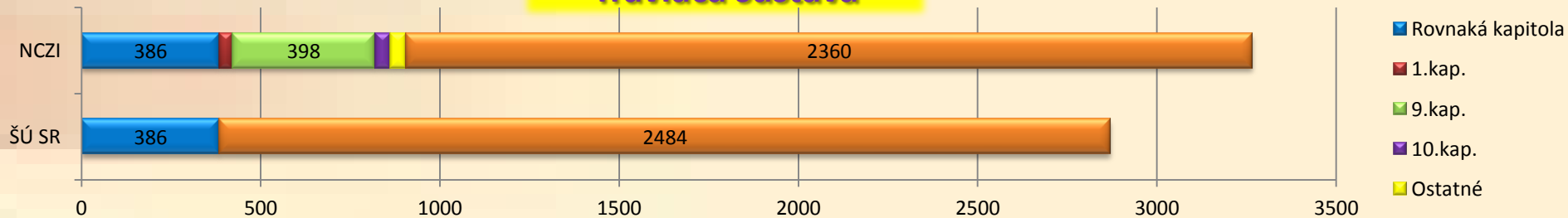
Nádory

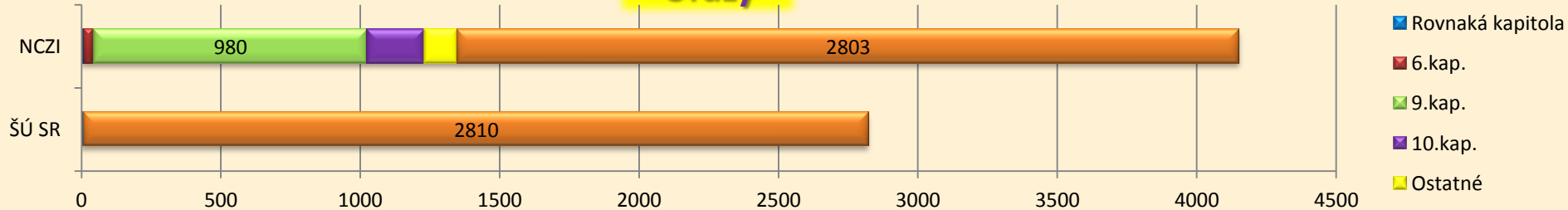
Dýchacia sústava

Tráviaca sústava

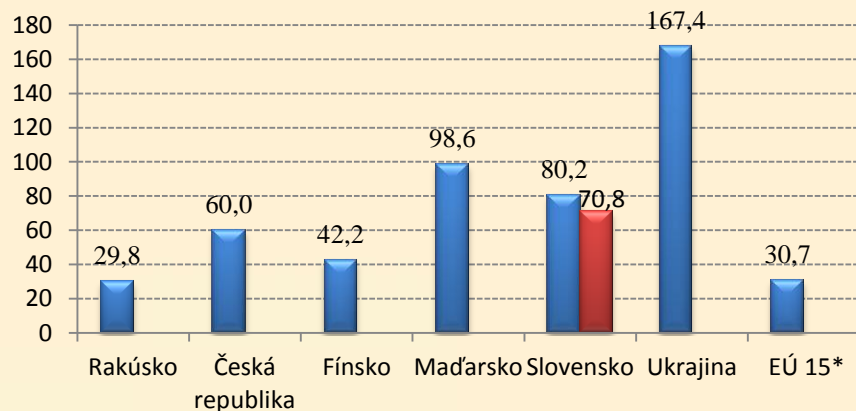

Úrazy

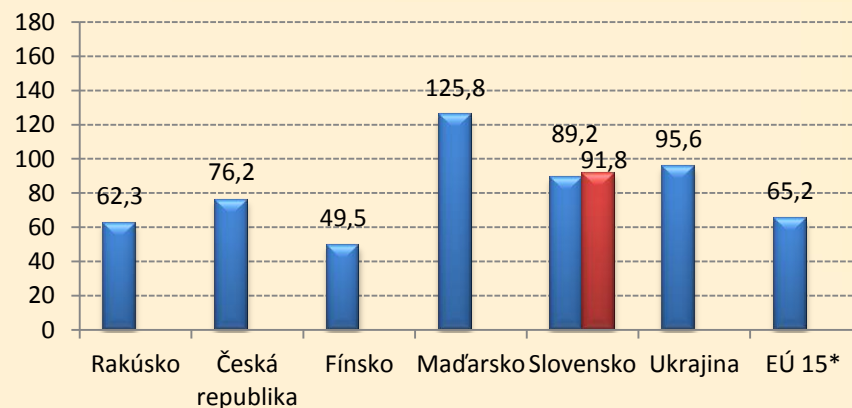

Nádory	Kód MKCH 10	ŠÚ SR	NCZI	Rozdiel v %
<ul style="list-style-type: none"> • Zhubný nádor priedušnice, priedušiek a pľúc • Zhubný nádor prsníka • Zhubný nádor kolorekta • Zhubný nádor prostaty 	<ul style="list-style-type: none"> • C33-C34 • C50 • C18-C21 • C61 	<ul style="list-style-type: none"> • 2 076 • 803 • 1 804 • 536 	<ul style="list-style-type: none"> • 2 207 • 903 • 1 977 • 631 	<ul style="list-style-type: none"> • + 6,3% • + 12,5% • + 9,6% • + 17,7%
Choroby obehovej sústavy	Kód MKCH 10	ŠÚ SR	NCZI	Rozdiel
<ul style="list-style-type: none"> • Hypertenzné choroby • Akútny infarkt myokardu • Chronická ischemická choroba srdca 	<ul style="list-style-type: none"> • I10-I15 • I21-I22 • I25 	<ul style="list-style-type: none"> • 830 • 3 246 • 12 943 	<ul style="list-style-type: none"> • 1 421 • 1 861 • 11 700 	<ul style="list-style-type: none"> • + 71,2% • - 42,7% • - 9,6%
Úmrtia v súvislosti s alkoholom*	Kód MKCH 10	ŠÚ SR	NCZI	Rozdiel
<ul style="list-style-type: none"> • Alkoholová kardiomyopatia • Alkoholická choroba pečene • Degenerácia NS zapríčinená alkoholom • Chronická pankreatitída vyvolaná alkoholom • Poruchy psychiky a správania zapríčinené alkoholom • Spolu* 	<ul style="list-style-type: none"> • I42.6 • K70x • G31.2 • K86.0 • F10x 	<ul style="list-style-type: none"> • 10 • 617 • 5 • 9 • 0 • 641 	<ul style="list-style-type: none"> • 61 • 914 • 30 • 18 • 103 • 1 126 	<ul style="list-style-type: none"> • +75,7%

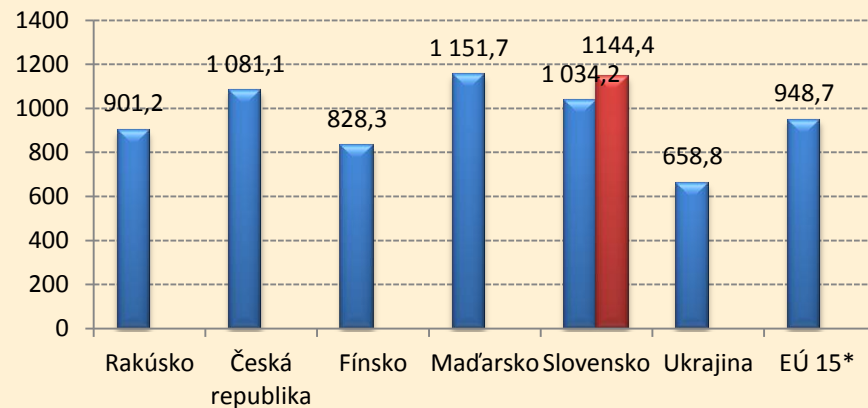
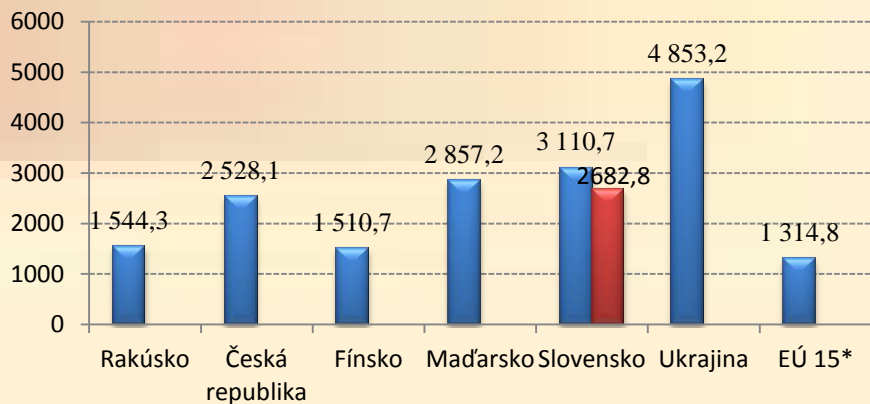
Choroby obehovej sústavy 0-64 ROČNÍ

Nádory

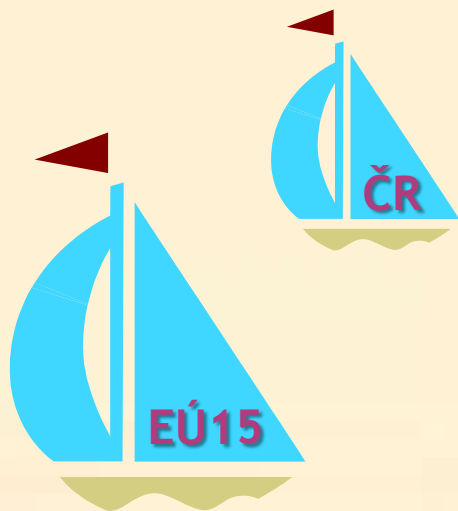

65 - A VIAC ROČNÍ

■ Pred revíziou ■ Po revízii

Materiál WHO „Zdravie 21“ Príležitosť konať spoločne ...

SR
objektívizácia
údajov

- Efektívnejšie preventívne opatrenia
- Zlepšenie zdravotného stavu populácie SR

MZ SR

ÚDZS

NCZI

ŠÚ SR

Iné inštitúcie